

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **G. W.**

skazanego z art. 156 § 1 pkt 2 k.k.,

po rozpoznaniu w dniu 29 stycznia 2025 r.

w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron (art. 532 § 3 k.p.k.),

wniosku skazanego o wstrzymanie wykonania orzeczenia objętego wnioskiem

osobistym o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnie wyrokiem

Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. II AKa 200/21,

zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu

z dnia 28 listopada 2018 r., sygn. III K 70/18,

p o s t a n o w i ł:
wniosku nie uwzględnić.

[J.J.]

UZASADNIENIE

W złożonym przez skazanego G. W. wniosku o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnie wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. II AKa 200/21, autor sformułował wniosek o wstrzymanie wykonania ww. orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek skazanego nie zasługiwał na uwzględnienie.

Suspensywność zaskarżonego orzeczenia w postępowaniu kasacyjnym/wznowieniowym ma charakter wyjątkowy, jedynie w szczególnych przypadkach dopuszczalne jest wstrzymanie zaskarżonego rozstrzygnięcia. Wyrok posiadający atrybut prawomocności podlega bezzwłocznemu wykonaniu (art. 9 § 1 i 2 k.k.w.). Regulacja ta bazuje na przyjęciu, że rozstrzygnięcie to korzysta z domniemania prawidłowości (*res iudicata pro veritate habetur*). Z kolei implikacją tego założenia dla postępowania zainicjowanego wniesieniem nadzwyczajnego środka zaskarżenia – którego przedmiot stanowi weryfikacja prawomocnego orzeczenia sądu odwoławczego kończącego postępowanie, którym poddano kontroli wyrok sądu I-szej instancji – jest to, że wniesienie kasacji/wniosku o wznowienie postępowania nie wstrzymuje w sposób automatyczny wykonania prawomocnego rozstrzygnięcia.

Przepis art. 532 § 1 k.p.k. nie określa przesłanek skutkujących wstrzymaniem wykonania zaskarżonego orzeczenia (lub innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od rozstrzygnięcia wniosku o wznowienie postępowania. W judykaturze przyjmuje się jednak, że wstrzymanie wykonania orzeczenia możliwe jest w razie kumulatywnego zmaterializowania się dwóch kryteriów.

Po pierwsze chodzi o to, że ocena zarzutów wyartykułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia (dokonana, co wypada podkreślić, wyłącznie na potrzeby rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wydania rozstrzygnięcia o charakterze incydentalnym) pozwala już *prima facie* na stwierdzenie wysokiego prawdopodobieństwa ich zasadności oraz postawienia – w miarę kategoriycznej – prognozy co do możliwości uwzględnienia zarzutów wznowieniowych przez Sąd Najwyższy. Niezbędne jest więc ustalenie, że postawione orzeczeniu sądu odwoławczego zarzuty (i argumentacja zaprezentowana na ich poparcie) dają asumpt do przyjęcia poglądu o ewidentnej, niejako "rzucającej się w oczy" wadliwości zaskarżonego wyroku sądu odwoławczego. Po wtóre zaś, konieczne jest wykazanie przez autora wniosku, że dalsze wykonywanie orzeczenia mogłoby wywołać wyjątkowo dolegliwe i w zasadzie nieodwracalne skutki dla skazanego.

Przy analizie potrzeby wstrzymania wykonania zaskarżonego orzeczenia w związku z wniesieniem wniosku o wznowienie postępowania posłkowo należy

posługiwać się także rezultatem oceny, czy ewentualne wysokie prawdopodobieństwo uwzględnienia zarzutu bądź zarzutów sformułowanych w nadzwyczajnym środku zaskarżenia doprowadziłoby do wydania przez najwyższą instancję sądową orzeczenia skutkującego potrzebą odstąpienia od dalszego wykonywania wobec skazanego orzeczonej w stosunku do niego kary (czy środka karnego). Nie w każdym bowiem przypadku stwierdzenia istnienia wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia zarzutów nieodzowne stanie się wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia – także z uwagi na uwarunkowania wynikające z innych zaszczości współkształtujących aktualny status prawny skazanego w płaszczyźnie wykonywania orzeczonych wobec niego (innych) kar.

Nie przesądzając obecnie treści rozstrzygnięcia, które po merytorycznym rozpoznaniu wniosku o wznowienie postępowania zapadnie w niniejszej sprawie i finalnej oceny zaprezentowanego w nim zarzutu, należy stwierdzić, że zupełnie wstępna analiza zarzutu postawionego we wniosku skazanego o wznowienie postępowania – dokonana przez Sąd Najwyższy jedynie w ograniczonym zakresie, bo tylko w płaszczyźnie niezbędnej dla rozpoznania wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia i wyłącznie na użytek rozpoznania tego wniosku – nie upoważnia do wyrażenia poglądu, iżby zarzut ten był zasadny w stopniu oczywistym ("rzucającym się w oczy") czy formułowania stanowczej prognozy o istnieniu szczególnie wysokiego prawdopodobieństwa uwzględnienia tego zarzutu w wyniku jego rozpoznania. Tymczasem – jak już powiedziano wyżej – to wyłącznie stwierdzenie zaistnienia tych okoliczności otwiera drogę do rozważenia potrzeby wstrzymania wykonania orzeczenia.

Należy przy tym zwrócić uwagę na to, że skazany formułując wniosek o wstrzymanie wykonania zaskarżonego rozstrzygnięcia wskazał głównie na charakter zarzutu wznowieniowego (art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k.) oraz zaistnienie konsekwencji wprowadzenia do wykonania zaskarżonego orzeczenia („powody osobiste” – konieczność sprawowania opieki nad dwójką synów). Należy zauważyć, że poza wyrażeniem subiektywnego zapatrywania co do charakteru zarzutu skazany nie wskazał jednak dokładniej, w jaki sposób „zasadność” zarzutu postawionego we wniosku o wznowienie postępowania miałyby się przełożyć na ocenę zasadności wniosku o wstrzymanie wykonania orzeczenia. Jeżeli chodzi o

zaistnienie konsekwencji wprowadzenia do wykonania zaskarżonego orzeczenia, które mogą spowodować w życiu skazanego i jego rodziny poważne i w znacznej mierze nieodwracalne skutki, to po pierwsze skazany jedynie hipotetycznie wskazuje na zaistnienie konsekwencji, a po drugie same konsekwencje – jak wskazano wyżej – nie należą do podstaw uzasadniających nadzwyczajne wstrzymanie wykonania prawomocnego wyroku. Nie mają one na tyle doniosłego i nieodwracalnego charakteru, aby samoistnie dowodzić potrzeby zastosowania wobec skazanego, przepisu art. 532 § 1 k.p.k. Ich analiza może – co najwyżej – uzasadniać przekonanie o tym, że mogą one stanowić (i to też ewentualną) podstawę odroczenia, bądź przerwy w wykonywaniu kary (art. 150 i 153 k.k.w.).

Sumując należy zatem stwierdzić, że brak było podstaw do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 lipca 2022 r., sygn. II AKa 200/21, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Kaliszu z dnia 28 listopada 2018 r., sygn. III K 70/18.

[J.J.]

[a.ł.]